

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIH-941/10-H

Název kontrolované osoby: Masarykova základní škola, Železnice,
okres Jičín

Sídlo: Tyršova 336, 507 13 Železnice

IČO: 70 985 634

Identifikátor: 600 092 461

Právní forma: Příspěvková organizace

Zastoupená: Mgr. Zlatou Koblrovou

Zřizovatel: Město Železnice

Místo inspekční činnosti: Základní škola

Termín inspekční činnosti: 12. říjen – 15. říjen 2010

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále školský zákon), pro účely získávání a analyzování informací o vzdělávání dětí, žáků a studentů, o činnosti školy, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Získání a analyzování informací o využívání finančních prostředků státního rozpočtu poskytovaných škole podle ustanovení § 163 školského zákona na realizaci pokusných ověřování a rozvojových programů.

Aktuální stav školy

Masarykova základní škola (ZŠ) je plně organizovanou základní školou s 1. až 9. ročníkem, školní družinou (ŠD) a školní jídelnou, která je v budově školy. Zřizovatelem právnické osoby je město Železnice, náměstí Svobody 1, 507 13 Železnice.

Škola je umístěna ve starší budově na adrese Tyršova 336, 507 13 Železnice. Její stavební dispozice i prostorové podmínky umožňují realizovat vzdělávací programy v plném rozsahu. Výuka probíhá v patnácti učebnách, z nichž jsou tři zařízení pro výuku odborných předmětů. Žáci mají k dispozici tělocvičnu, školní dílnu a hřiště.

Počet žáků se mírně snižuje. Ve školním roce 2009/2010 bylo ve škole 123 žáků, ve školním roce 2010/2011 klesl jejich počet na 117. Cílová kapacita ZŠ je 330 žáků, cílová kapacita ŠD je 30 žáků. Tyto počty jsou respektovány.

Ve školním roce 2010/2011 škola vyučuje v 1. až 4. ročníku 1. stupně a 6. až 9. ročníku 2. stupně podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Nikdo se nerodí pro sebe, všichni se rodí pro lidskou společnost (J. A. Komenský)“ (ŠVP ZV). V 5. ročníku 1. stupně probíhá vzdělávání žáků podle dobíhajícího vzdělávacího programu Základní škola. Škola zabezpečuje výuku několika volitelných předmětů, žáci mohou navštěvovat patnáct zájmových kroužků s různým zaměřením.

V období od poslední inspekce v roce 2007 došlo k podstatným změnám, které ovlivnily činnost školy. Průběžně jsou inovovány materiální podmínky (modernizace počítačové učebny, rekonstrukce střechy, dovybavení školní jídelny, rekonstrukce školního hřiště). Za velmi podstatné považuje ředitelka školy rozšíření komunikace s rodiči, zvýšení prezentace školy na veřejnosti a zlepšení estetické úrovně školního prostředí.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Systematické hodnocení individuálních a skupinových výsledků vzdělávání žáků

Aktuálně škola hodnotí výsledky vzdělávání svými interními nástroji. Vlastní hodnocení školy za školní rok 2006/2007 vytvořené na základě SWOT analýzy pojmenovalo především silné i slabé stránky, příležitosti a hrozby školy jako celku. Struktura vlastního hodnocení na tříleté období, která byla schválena pedagogickou radou a je součástí ŠVP, je oproti té předchozí zpracována podrobněji a je zaměřena do všech oblastí v souladu s vyhláškou. Nová evaluační zpráva podle této struktury nebyla v době inspekční činnosti ještě dokončena (termín projednání v pedagogické radě je do 31. října 2010). Úspěšnost žáků ve vzdělávacích programech je analyzována ve výročních zprávách o činnosti školy. Ve školním roce 2009/2010 z celkového počtu 123 žáků 65 žáků prospělo s vyznamenáním, 57 prospělo a 1 neprospěl. V hodnocení chování převažovaly udělené pochvaly nad kázeňskými opatřeními, 2 žáci nejvyššího ročníku byli odměněni věcným dárkem Městského úřadu Železnice za úspěšnou a svědomitou školní práci.

Ve školních letech 2005/2006 - 2007/2008 škola využívala služeb komerčních společností (SCIO a CERMAT) k externí evaluaci výsledků vzdělávání školy. Podle výsledků testování úspěšnost žáků byla kolísavá, někteří jedinci prokázali nadprůměrné až vynikající znalosti a dovednosti, jiní podprůměrné až slabé. S výsledky testování škola prostřednictvím metodických orgánů dále pracovala. Z finančních důvodů škola již tyto služby nevyužívá.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání jsou součástí ŠVP a přílohou školního řádu, jsou podrobně vypracovaná, jasná a zohledňují osobnostní předpoklady žáků.

Výsledky vzdělávání žáků se pravidelně zabývají při svých jednáních pedagogická rada a metodické orgány školy. Ze záznamů z jejich jednání je zřejmé, že se škola také zaměřuje na výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a zajišťuje včasnou podporu

žákům s riziky školní neúspěšnosti. Počty žáků v jednotlivých třídách jsou nízké, proto školská poradenská zařízení doporučují školu těm žákům, kteří z nějakých důvodů selhávají ve velkých školách. Řešení jejich problémů je rovněž předmětem jednání uvedených orgánů školy, učitelé jim věnují individuální péči v hodinách a doučují je.

Žákům 2. stupně jsou dlouhodobě zadávány čtvrtletní práce z matematiky a pololetní slohové práce z českého jazyka. Vyučující těchto předmětů je vyhodnocují, seznamují s výsledky ředitelku školy a projednávají je v předmětových komisích. Žákům 9. ročníku škola nabízí bezplatné kroužky zaměřené na přípravu k přijímacím zkouškám.

Výsledky vzdělávání žáků i jejich úspěšné reprezentace zveřejňuje škola ve výročních zprávách, na informačních tabulích ve městě a v nedalekých Valdicích, v informačním zpravodaji a na svých webových stránkách.

Účinná podpora rozvoje funkčních gramotností žáků na 1. stupni byla sledována při hospitační činnosti, a to napříč ročníky a různými předměty. Velmi kladně se projevuje fakt, že všechny učitelky splňují podmínky odborné kvalifikace, v pátém ročníku je zaveden systém polo odborného vyučování. Při výuce učitelky vycházejí z vlastních tematických plánů, průběžně u žáků rozvíjejí všechny kompetence k učení. Ve sledovaných hodinách panovala rušná pracovní atmosféra, učitelky uplatňovaly svůj specifický systém v práci, na který byli žáci zvyklí. V rámci rozvoje vědomostí a dovedností v čtenářské gramotnosti žáci měli možnost komunikovat, a to zejména v motivačních částech hodiny, kdy učitelky podporovaly přirozený, spontánní mluvní projev žáků opírající se o jejich vlastní zkušenosti, dále pak při práci ve skupinkách nebo dvojicích. Žáci pracovali s textem, recitovali, zpívali, důsledně bylo dbáno na správnou výslovnost a porozumění neznámým termínům a cizím slovům. Při dramatizaci byla procvičována slovní zásoba. Žáci byli bezprostřední, vyjadřovali se převážně v krátkých větách.

V rámci názorného vyučování žáci často manipulovali s drobnými pomůckami, v učebnách měli k dispozici zřetelnou oporu. Při matematice učitelky dbaly na správnou terminologii, vyžadovaly přesnost, umožňovaly žákům řešit problémové úlohy a vedly je k odpovědnosti za svoji práci. Výuka byla zpestřena hrami a soutěžemi, které byly cíleně směřované na rozlišení geometrických tvarů, porovnávání množství, praktické úlohy při manipulaci s penězi a logické myšlení. V rámci přírodovědné gramotnosti jsou žáci vedeni k péči o životní prostředí. Při práci navazovali na poznatky z vycházek, vlastních zkušeností a domácí přípravy. Ve výuce provozovali praktické činnosti, při kterých manipulovali s přírodninami, pozorovali, porovnávali a učili se řadit do systému. Učitelky často využívají relaxační zóny s koberečkem, kde se žáky opakují a procvičování učiva, hodnotí práci a vyprávějí si. Při vyučování je dbáno na dodržování pravidel bezpečnosti, na zdravý životní styl žáků, dodržován je pitný režim a škola je zapojena do projektu „Ovoce do škol“. Vyučovací hodiny vykazovaly rozdílné pracovní tempo, žáci byli ukázněni, pracovali se zájmem a učivo ovládali na velmi dobré úrovni.

Účinná podpora rozvoje funkčních gramotností žáků na 2. stupni byla sledována v hodinách českého jazyka a literatury, dějepisu a anglického jazyka, a to se zaměřením na podporu rozvoje vědomostí a dovedností v čtenářské gramotnosti. Hodiny všech tří předmětů jsou v učebním plánu navýšeny a pro tyto předměty jsou ve škole ustanoveny předmětové komise. Ze zápisu z jejich jednání je zřejmé, že se zabývají organizací projektů, přípravou žáků na soutěže a olympiády, zlepšováním materiálních podmínek, úspěšností žáků a vyhodnocováním učebních osnov v ŠVP.

Společným znakem sledovaných hodin byla vstřícná a klidná pracovní atmosféra. Učitelé byli na výuku dobře připraveni, včetně materiální podpory. Zohledňovali žáky se ŠVP. Vzdělávání velice často v souladu se zaměřením ŠVP propojovali s regionální tematikou

a rovněž využívali mezipředmětové vztahy. Převážně používali klasické metody a doplňovali je dalšími cílenými činnostmi a formami práce, které žáky aktivizovaly a udržovaly jejich zájem. Žáci samostatně či ve dvojicích doplňovali pracovní listy, řešili problémové úkoly, křížovku, vyvozovali téma hodiny apod. V hodině dějepisu sledovali prostřednictvím dataprojektoru medailon o životě a díle J. A. Komenského a doplňovali do pracovních listů důležité údaje ze života této osobnosti. Místa, kde J. A. Komenský působil, si přiblížili a ukázali na mapě. Na kontrolu práce, doplnění pracovních listů i dotazy žáků byl vyčleněn dostatek času.

Výuka anglického jazyka z hlediska střídání zvolených metod a forem práce byla pestrá, byla organizována v angličtině a žáci prokázali, že v šesté třídě jsou schopni správně reagovat na pokyny a plnit různé úkoly. Velmi správně do výuky byla zařazena i poslechová část namluvena roditelým mluvčím a následné úkoly. Převažující část hodiny byla zaměřena na opakování a procvičení slovní zásoby a gramatického učiva. Vyučující, která učila tyto žáky druhý měsíc, zvolila rychlejší tempo výuky a někteří žáci mu nestačili. Jejich zájem o práci postupně upadal. Ve výuce chyběly relaxační chvílky.

Stěžejní roli v uvedených hodinách měli vyučující. Naprosto odlišně se odvíjela hodina českého jazyka a literatury v 9. ročníku. Celá měla činnostní charakter a učitelka se v ní stala poradkyní žáků. Převážně dvojice žáků dostaly zadané úkoly a řešily je způsobem i tempem, které jim vyhovovaly. Výsledkem jejich práce v hodině byla tematicky uspořádaná výstavka knih známého českého spisovatele, nástěnka o jeho životě a díle, dále fiktivní interview s tímto autorem a ještě se žáci seznámili s některými novými termíny z literární teorie. Z výuky bylo patrné, že žáci jsou zvyklí takto pracovat, baví je to a vnitřně uspokojuje.

Vzdělávání žáků v předmětech výchovného zaměření probíhalo v pozitivně laděné pracovní atmosféře s maximálním využitím času. Výuka některých hodin je organizována ve skupinách dvou spojených ročníků. Prostředí pro vzdělávání žáků v této oblasti je po všech stránkách vyhovující, materiální zázemí i prostory odpovídající. Všichni učitelé preferovali činnostní motivaci, která aktivizovala pozornost žáků a jejich přístup k práci. Zvolené činnosti učitelé směřovali k tomu, aby podpořili žákovo sebevědomí a posílili jeho vztah k hodnotám vytvářeným jeho spolužáky. Zejména ve výtvarné výchově dominovala individuální práce pedagoga se žákem. V hodinách hudební výchovy využila vyučující domácí přípravy žáků nejen jako nástroje pro ověření vnímavosti a dovedností žáků při práci s textem, ale v návaznosti na následující hodiny i jako motivaci pro skupinovou práci v oblasti multimediální tvorby. Výuka všech předmětů výchovného charakteru byla vedena metodicky správně. Používané odborné výrazy byly adekvátní znalostem a vyspělosti žáků. Volené pracovní metody a především prováděné úkony nenásilně posilovaly jejich sociální citění.

Hodina zeměpisu byla vyučující velmi dobře připravena. Výuka probíhala v odborné učebně, jejíž vybavení umožňuje využívat moderní audiovizuální i PC techniku. Obě zařízení byla při výuce využita v maximální míře. Organizace výuky byla v souladu s požadavky ŠVP. Vyučující průběžně vyhodnocovala nejen odbornou správnost odpovědí žáků, ale i míru jejich komunikační schopnosti. Převažovala tvůrčí atmosféra, která pozitivně ovlivňovala zájem žáků o nové poznatky. Významným pozitivem výuky byla skutečnost, že vyučující cíleně směřovala žáky k tomu, aby si obsah domácí přípravy určili sami. Souhrn hodiny provedla vyučující běžnou formou, do které však zakomponovala i postřehy žáků i jejich sebehodnotící výroky. Při hodině zeměpisu vyučující nenásilnou formou využila mezipředmětových vztahů, a to matematiky, přírodopisu a informatiky.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Základní škola informuje o své **vzdělávací nabídce** dostupným způsobem. Veřejnosti se prezentuje vlastními webovými stránkami, dále v regionálním tisku a zákonní zástupci žáků pravidelně dostávají Informační měsíčník Masarykovy ZŠ Železnice. Informace o zápisu dětí do 1. ročníku jsou oznamovány na veřejných vývěskách ve městě i okolních obcích. K základnímu vzdělávání jsou přijímány všechny děti, které splňují zákonem stanovené podmínky. Přijati byli všichni uchazeči bez jakékoli diskriminace. Rovné podmínky vytváří škola také při ukončování základního vzdělávání. Všichni odcházející žáci obdrželi výstupní hodnocení vyjadřující dosaženou úroveň jejich vzdělání.

Základní škola vytváří velmi dobré podmínky pro **vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)**. V letošním školním roce navštěvuje školu šest takovýchto žáků, kteří jsou začleněni do běžných tříd. Pro všechny byly, v přímé spolupráci výchovného poradce s třídními učiteli a pracovníci pedagogicko-psychologické poradny, vypracovány individuální vzdělávací plány (IVP). Ty splňují předepsané náležitosti a jsou pravidelně aktualizovány. Se žáky se SVP mimo vyučování pracují dvě vyučující, z toho jedna speciální pedagožka. Veškerá tato pomoc se týká žáků 1. i 2. stupně. Navazující náprava poruch učení probíhá v rámci běžného vyučování, k těmto žákům je přístupováno individuálně. Žáci s riziky neúspěšnosti ve vzdělávání a se změnou vzdělávacího programu jsou též cíleně školou sledováni. Učitelé přijímají opatření k jejich podpoře navazováním intenzivnější spolupráce s rodiči, doučováním těchto žáků či nabídkou konzultací, a to vše v případě jejich zájmu.

Funkci výchovného poradce i metodičky prevence vykonává učitelka s dlouholetou pedagogickou praxí, v této funkci pracuje třetím rokem. Její činnost je rozpracována v dokumentech souvisejících s touto problematikou. Úzce metodicky spolupracuje s ostatními vyučujícími školy, závažné kázeňské nebo prospěchové problémy řeší výchovná komise, kam jsou zváni rodiče. Pro žáky se SVP vede veškerou dokumentaci a poskytuje jim náležitou pomoc. V oblasti volby povolání žáků spolupracuje s úřadem práce, středními školami a odbornými učiteli. Výchovná poradkyně dostatečně informuje žáky o jejich dalších možnostech a vede dokumentaci spojenou s volbou povolání.

Realizace prevence sociálně rizikových jevů vychází z minimálního preventivního programu. Ten nabízí tematiku k začlenění do výuky, aktivity ve formě besed, exkurzí atd. Žákům je nabízena rozmanitá zájmová činnost. V minulém školním roce byl řešen jeden vážnější přestupek žáka, v současné době se nevyskytují výrazně negativní jevy sociálně rizikového rázu. Drobné přestupky žáků jsou aktuálně řešeny třídními učiteli. K problematice školního klimatu a činnosti školy jsou průběžně zadávány dotazníky, které jsou následně vyhodnocovány a jejich výsledky jsou pro ředitelku školy podkladem pro zdokonalování činnosti školy jako celku.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání je zpracován velmi kvalitně. Oceňujeme jeho přehlednost, srozumitelnost a uvedení motivačním citátem. Na tvorbě tohoto dokumentu se podíleli všichni vyučující pod vedením proškolené koordinátorky. Regionálně zaměřená profilace školy - Český ráj – představuje systematický výchovně vzdělávací program od 1. do 9. ročníku. Přidělení disponibilních hodin koresponduje se zaměřením školy. Na 1. i 2. stupni byly převážně využity ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a Matematika a její aplikace, na 2. stupni navíc ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Porovnání s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (RVP ZV)

provedl dvoučlenný inspekční tým České školní inspekce v roce 2009. Ten konstatoval, že ŠVP ZV v době provádění komparace byl v částečném souladu s RVP ZV. Dílčí nedostatky zjištěné při posuzování byly do zahájení inspekce odstraněny. Průběžně jsou některé části ŠVP ZV aktualizované, vydání nové verze ředitelka školy chystá. S tímto dokumentem byla seznámena školská rada a veřejnosti je přístupný též na webových stránkách školy.

Školu odpovědně řídí ředitelka školy, která byla jmenována do funkce na základě konkurzního řízení. Z organizační struktury je zřejmé, že všechny řídicí povinnosti vykonává sama. Systém řízení je demokratický a založený na spolupráci všech zaměstnanců školy. Ředitelka školy zpracovala dokumentaci podle školského zákona, zabezpečila postupný přechod na výuku podle školního vzdělávacího programu a efektivně využívá finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu s cílem co nejlépe zabezpečit pedagogický proces. Organizace činnosti školy je zpracována v aktuálním provozním řádu. Pracovní povinnosti v rámci školy a rozdělení úkolů je stanoveno v pracovních náplních pedagogických pracovníků. Strategie a plánování školy vychází z koncepcí, tyto obsahují úkoly, které jsou jak krátkodobé, tak i dlouhodobé. Hlavní zaměření směřuje do zkvalitňování oblasti výchovně vzdělávacího procesu. Dalším navazujícím dokumentem jsou měsíční plány, které obsahují výčet konkrétních akcí a pokynů pro jednotlivé pracovníky. Všechny plány jsou reálné, vycházejí z potřeb školy a jsou pravidelně vyhodnocovány a aktualizovány.

Ředitelka klade velký důraz na kontrolní činnost, která je plánovaná a zaměřena do všech oblastí náležejících do jejích řídicích kompetencí. Při její realizaci je uplatňován určitý systém, důslednost a při zjištění nedostatků je přistupováno k opatřením. Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, která projednává úroveň vzdělávací činnosti a výchovné problémy se žáky. Kromě pravidelných klasifikačních pedagogických rad ředitelka školy operativně svolává další pracovní porady. Ze všech jednání jsou vedeny zápisy a dokladují projednání důležitých dokumentů školy. Problematika jednotlivých předmětů je pedagogy řešena při jednáních předmětových komisí na 2. stupni a metodického sdružení na 1. stupni.

V ZŠ učí a vykonává výchovně vzdělávací činnost celkem třináct pedagogických pracovníků – dvanáct učitelů, včetně ředitelky školy, a jedna vychovatelka ŠD. Z tohoto počtu deset pedagogů splňuje podmínky odborné kvalifikace pro přímou vyučovací činnost či pro výchovně vzdělávací činnost ve ŠD. Dvě učitelky, které nemají vysokoškolské vzdělání, studují, jedna z nich toto studium právě ukončuje. Jedna učitelka s vysokoškolským vzděláním v bakalářském studijním programu působí ve školství dlouho a má bohaté pedagogické zkušenosti. Vzhledem k počtu členů pedagogického sboru a ke složení podle odborností je potřebné, aby někteří pedagogové učili i na tom stupni školy, pro který nejsou odborně kvalifikováni. Jedná se o výuku matematiky a přírodovědy v pátém ročníku a zajišťují ji zkušení učitelé těchto předmětů s odbornou kvalifikací pro 2. stupeň a dále se jedná o výuku výchovných předmětů na obou stupních školy. Z celkového počtu vyučovaných hodin je v letošním školním roce 73 % vedeno učiteli s odbornou kvalifikací. Studium pro výkon specializovaných činností absolvovala koordinátorka ŠVP a koordinátorka ICT si o předmět informatika rozšířila svou kvalifikaci. Metodička prevence sociálně rizikových jevů a zároveň výchovná poradkyně vykonává tyto činnosti dlouhodobě, v obou oblastech se průběžně vzdělává, ale ani jeden obor nevystudovala.

V pedagogickém sboru dochází k mírným průběžným obměnám z důvodu věku vyučujících, návratu z mateřských a rodičovských dovolených a také z důvodu dojíždění do zaměstnání. Oproti předchozí inspekci jsou členové pedagogického sboru mladší, průměrný věk je 42 let a jsou zde učitelé všech věkových kategorií. Úplně začínající je jedna učitelka, se zapojením do pedagogického procesu jí pomáhá ředitelka školy a v rámci kolegiální pomoci i ostatní pedagogové.

Úvazky učitelů jsou sestaveny správně (pouze jedna vyučující má stanovenou přespočetnou hodinu) a jsou sestaveny s ohledem na odbornou kvalifikaci i aprobovanost učitelů, která není optimální. Tuto situaci se snaží ředitelka školy postupně řešit. I když zájemců o zaměstnání je dle jejích slov poměrně dost, získat učitele s konkrétní odborností se někdy daří jen za cenu určitých kompromisů (např. ředitelka školy přijala učitelku s potřebnou odborností český jazyk, ale ta ještě neukončila studia). Počet vyučovaných hodin ve škole neumožňuje, aby všem pedagogům byly stanoveny plné pracovní úvazky. Struktura využití pracovní doby a jejího naplňování je v souladu s platnými předpisy. Učitelé čerpají pracovní volno na samostudium. Školní systém odměňování podporuje realizaci ŠVP.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) je realizováno podle plánu na školní rok. Stanovenými prioritami jsou: aktuálně dokončení studia ke splnění kvalifikačních předpokladů dvou učitelek a výhledově specializační studium výchovného poradenství. Ředitelka školy umožňuje pedagogům, aby si vybrali z nabídky vzdělávací semináře dle svých potřeb a zájmů. O tomto výběru ji informují, a pokud je toto vzdělávání také v zájmu školy a je realizovatelné z organizačních a finančních důvodů, na tyto vzdělávací akce jsou vysláni. V loňském školním roce se pedagogové účastnili seminářů zaměřených na výuku anglického jazyka, na prevenci společensky negativního chování žáků, ekologickou výchovu, nové pohybové dovednosti aj. Ředitelka školy absolvovala kromě krátkodobých vzdělávacích akcí také celoroční kurz anglického jazyka a vzdělávací projekt pod patronací Evropské unie nazvaný Mediální výchova ve školách. V rámci DVPP je doplňována o nové publikace učitelská knihovna. Na další vzdělávání pedagogů bylo ve sledovaném období vyčleňováno dostatek finančních prostředků.

Starší školní budova je umístěna v těsné blízkosti frekventované vozovky. Technický stav prostor školy odpovídá stáří objektu. I přes obtížnější finanční situaci zřizovatele škola postupně naplňuje opatření, která vedou ke zlepšování podmínek pro vzdělávání. Renovace objektu probíhá v návaznosti na výsledky vlastního hodnocení či zjištění externích kontrol. Učební pomůcky jsou pořizovány a obnovovány kontinuálně s požadavky ŠVP ZV. V průběhu inspekce bylo ověřeno, že jejich využití je intenzivní a efektivní. Odpovídající péči škola věnuje i vybavenosti ICT. Žáci mají k dispozici učebnu, ve které je instalováno sedmáct počítačů. Její modernizace byla provedena ve školním roce 2009/2010. Funkční audiovizuální technikou je vybavena odborná učebna zeměpisu. Počítače jsou využívány učiteli nejen ve výuce, ale i při administrativě a komunikaci se žáky.

Výuka probíhá v devíti prostorných kmenových učebnách. Ty jsou vybaveny standardním školním nábytkem, který je sice ve většině tříd starší, ale pečlivě udržován a pro dané účely funkční. Vybavení tříd učebními pomůckami je standardní, některé učitelky iniciativně drobné pomůcky vyrábějí. Tělocvična je malá, ale vzhledem k počtu žáků ve třídách dostačující. K výuce tělesné výchovy škola dále využívá školní hřiště a areál městské sokolovny. Výuka některých předmětů probíhá v odborných učebnách chemie a fyziky, zeměpisu, počítačové učebně, školní dílně a na školním pozemku. Školní družina i školní jídelna jsou vybaveny funkčně. Pozorováním ve výuce, rozhovory se žáky, pedagogy a prohlídkou budovy školy bylo inspekcí ověřeno, že škola zajišťuje bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků.

Škola hospodařila v letech 2008 – 2010 jako příspěvková organizace zejména s finančními prostředky ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a s neinvestičními dotacemi na rozvojové programy z kapitoly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), s příspěvkem na provoz a s účelovými dotacemi z rozpočtu zřizovatele, dále s peněžními prostředky získanými vlastní činností (např. platby za stravování a za školní družinu),

s finančními prostředky ze zisku z doplňkové činnosti, s drobnými finančními a věcnými dary od sponzorů a také s prostředky vlastních fondů.

Finanční prostředky na přímé výdaje na vzdělávání použila škola v posledních třech letech na platy a náhrady platů, zákonné odvody, ostatní osobní náklady, přiděly do fondu kulturních a sociálních potřeb, učebnice a učební potřeby, programové vybavení, další vzdělávání pedagogických pracovníků a na další činnosti, které přímo souvisely s rozvojem školy a kvalitou vzdělávání. Škola v roce 2009 uplatnila možnost slevy na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní sociální politiku zaměstnanosti a takto získané prostředky použila na nákup počítačového vybavení. Ve sledovaném období byly škole z rozpočtových zdrojů MŠMT přiděleny finanční prostředky na rozvojové programy na zvýšení nenárokových složek platů pedagogických pracovníků a na posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků. V rámci rozvojových programů MŠMT obdržela škola také dotaci na podporu řešení dopadu meziročního snížení počtu žáků a s ním spojené nutnosti snižování počtu zaměstnanců regionálního školství. Pro žáky 1. ročníku základní školy, kteří zahájili vzdělávání ve školním roce 2009/2010, obdržela škola finanční prostředky rozvojového programu na vybavení pro školní činnost.

Město Železnice prostřednictvím schváleného projektu Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod realizovalo rekonstrukci školního hřiště. Zlepšilo se tak výrazně sportovní zázemí pro žáky základní školy. Z peněžních prostředků přijatých z rozpočtu zřizovatele byly hrazeny nejen provozní výdaje, ale částečně i výdaje na učební pomůcky a vzdělávání nepedagogických pracovníků.

Škola provozuje za účelem získávání dalších finančních prostředků doplňkovou činnost v oblastech stravování pro cizí strážníky. Zisk z doplňkové činnosti využívá škola ve prospěch své hlavní činnosti, tj. ke zkvalitňování vzdělávání žáků.

Efektivní organizaci vzdělávání škola naplňuje učebními plány, které jsou v souladu se vzdělávacími programy. Ředitelka stanovila jasná pravidla, která jsou uvedena v několika dokumentech školy. Nejdůležitějším dokumentem je školní řád. Obsahově splňuje ustanovení školského zákona. Organizace vyučovacího dne i vnitřní režim školy respektují dopravní obslužnost dojíždějících žáků, zajišťují vytvoření bezpečného prostředí pro žáky před zahájením i po ukončení výuky. Na výuku některých předmětů s výchovným zaměřením jsou spojované dva ročníky. Přestávky jsou stanoveny v souladu s vyhláškou o základní škole a jsou pro žáky zárukou dodržení psychohygienických zásad. Dalším dokumentem je organizační řád. Ten stanoví strukturu jednotlivých pracovních zařazení a určuje nejen nadřízenost a podřízenost pracovníků, ale i rozsah jejich kompetencí a míru odpovědnosti. Vlastní vzdělávací proces má jasná pravidla, která jsou stanovena ŠVP ZV.

Škola vytvořila podmínky pro zajištění výuky, disponibilní hodiny jsou využity v souladu s cíli a profilem ŠVP ZV. Odpovídající péči škola věnuje i žákům se SVP. Zpracovaná koncepce domácí přípravy vede žáky k samostatnosti a řešení problému v širších souvislostech. Počty žáků ve třídách jsou nízké, přesto se za finanční pomoci zřizovatele daří udržet třídy se samostatnými ročníky. Dojíždějícím žákům zřizovatel platí náklady na dopravu.

Velkou výhodou školy s menšími kolektivy žáků ve třídách je, že učitelé žáky dobře znají, a mohou **účinně podporovat rozvoj jejich osobností**. Velice brzy zjistí, vznikne-li u některého z nich nějaký problém, a mohou jim zpravidla velmi rychle pomoci. Ve všech navštívených předmětech učitelé preferovali diferencované činnosti a vytvářeli podmínky pro individuální působení na žáka. Z jejich reakcí i chování bylo patrné, že jsou s tímto způsobem práce učitelů zosobněni. V případě složitých problémů spolupracují se školskými poradenskými zařízeními. Tato spolupráce je hodnocena kladně. Talentované žáky připravují

na soutěže a předmětové olympiády. Díky kvalitní přípravě a dobré motivaci žáků učitelkou přírodopisu byli žáci v loňském školním roce neúspěšnější v přírodovědné oblasti. Učitelé průběžně uplatňují pedagogickou diagnostiku v hodnocení výsledků vzdělávání žáků jak na úrovni jednotlivých předmětů, tak na úrovni celkových výstupních hodnocení.

Pro zesílení výchovně vzdělávacího procesu a jeho doplnění škola nabízí žákům řadu tradičních, ale každoročně i nových akcí. K hezké tradici patří ranní zpívání žáků 1. stupně pod vedením učitelek. K tradičním je možné zařadit dlouhodobý celoškolský projekt Český ráj, který vychází z profilace školy, promítá se do výuky téměř všech předmětů a výsledky práce žáků jsou součástí výzdoby školní budovy. Dále sem patří celoroční projekt Škola a školička, realizovaný nejmladšími žáky a dětmi mateřské školy, a projekt celoroční spolupráce se spádovou školou ve Valdicích. Ve školním roce 2009/2010 byl poprvé dle ŠVP realizován v osmé třídě projekt Mediální výchova. Probíhal v rámci hodin slohové a komunikační výchovy a jeho cílem bylo zvýšit mediální gramotnost žáků. Projekt byl zakončen exkurzí do redakce Jičínského deníku a vydáním třídního časopisu. Díky úspěšnému splnění vstupních podmínek se v loňském roce žáci osmé a deváté třídy zapojili do projektu Volba povolání a zdarma se zúčastnili zajímavých exkurzí do výrobních podniků (Continental Jičín, ŠKODA AUTO Mladá Boleslav). Jeden žák obdržel za svůj výrobek čestné uznání od krajské hospodářské komory. Do výuky jsou začleňovány ještě další menší projekty.

K všestrannému rozvoji osobností žáků a k vhodnému využívání jejich volného času škola přispívá nabídkou volitelných předmětů a zájmových útvarů. Z volitelných předmětů si žáci 7. – 9. ročníku letos vybrali informatiku, sportovní hry a německý jazyk (7. a 8. ročník). Zájmových kroužků pro žáky 1. a 2. stupně pracuje celkem patnáct a jsou orientovány do oblasti sportu, umění, cizích jazyků, ICT, reedukace a přípravy k přijímacím zkouškám. Zapojení žáků do všech těchto činností má příznivý vliv na jejich všestranný rozvoj.

Vedení školy intenzivně spolupracuje s partnery. Nejčastější je komunikace s rodiči, kterým jsou pravidelně poskytovány informace prostřednictvím žákovských knížek, na pravidelných třídních schůzkách, dle potřeby při návštěvě školy, na webových stránkách školy a prostřednictvím informačního měsíčníku. Ve škole mnoho let pracuje sdružení rodičů, které finančně podporuje výchovně vzdělávací akce, soutěže, zájmovou činnost žáků, zájezdy i kulturní vystoupení. Spolupráci se zřizovatelem ředitelka školy označila též za velmi dobrou. Kladně hodnotí konstruktivní jednání, při nichž bylo vždy dosaženo oboustranně akceptovatelného řešení. Povinným partnerem daným zákonem je školská rada, její členové se scházejí dvakrát za rok. Na pozvání se jednání účastní i ředitelka školy, která jim předkládá strategické dokumenty školy, ty projednávají nebo schvalují a řeší všechny záležitosti spadající do jejich kompetence. Z jednání jsou pořizovány zápisy. Dále v rámci společného projektu škola spolupracuje s místní mateřskou školou, ZŠ ve Valdicích a školskými poradenskými zařízeními. Škola prezentuje svoji činnost pořádáním kulturních vystoupení i jiných akcí pro veřejnost. Výtěžek z některých těchto akcí a částky ze sponzorských darů jsou využity pro žáky školy.

Závěry, celkové hodnocení školy

Zřizovací listina i údaje povinně zapisované do rejstříku škol a školských zařízení jsou v souladu se skutečností. Vedení školy při vzdělávání žáků postupuje podle právních předpisů a vede předepsanou dokumentaci.

Škola dlouhodobě provádí analýzu výsledků vzdělávání žáků. Od školního roku 2008/2009 k tomu z ekonomických důvodů využívá pouze vnitřní evaluační nástroje a postupy. Tato oblast byla sledována v první evaluační zprávě školy a je obsažena ve struktuře evaluační zprávy za tříleté období. Úspěšnost žáků ve vzdělávání i v různých soutěžích a olympiádách škola pravidelně prezentuje veřejnosti.

Sledovaná výuka na 1. i 2. stupni byla realizována na velmi dobré úrovni. Učitelé zařazovali různé metody a formy práce, účinně žáky motivovali k činnostem, pravidelně prováděli zpětnovazební kontrolu plnění úkolů a hodnotili dílčí výsledky. Žáci byli aktivní, většinou pracovali se zájmem a byli velice slušní.

Ředitelka prokazatelně informuje o vzdělávací nabídce základní školy, při přijímání k základnímu vzdělávání dodržuje dané povinnosti, předepsaným způsobem vede školní matriku. Škola identifikuje a eviduje žáky se SVP a poskytuje jim odpovídající vzdělávání. Rodičům jsou pravidelně poskytovány informace o dosažených výsledcích žáků. Výchovný poradce spolupracuje se všemi pedagogy školy, rodiči a specializovanými pedagogickými pracovišti.

Kromě dobíhajícího vzdělávacího programu Základní škola učitelé využívají Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání. Ten je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a zohledňuje podmínky školy i regionu.

Ředitelka školy sama zabezpečuje hlavní strategii školy, způsob řízení je funkční a efektivní. Svědomitě vykonává všechny administrativní povinnosti spojené s výkonem funkce, její kontrolní činnost přispívá ke zvyšování úrovně vzdělávací činnosti. Jejím poradním orgánem je pedagogická rada a spolupracuje s partnery školy. V dokumentaci školy je přesně stanovena organizace vzdělávání, učební plány jsou naplňovány.

Personální podmínky z hlediska odborné kvalifikovanosti pedagogů nejsou optimální, ale měly by se výhledově zlepšovat. Ředitelka školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, vyčleňuje na ně odpovídající finanční prostředky, učitelé mají o DVPP zájem a toto vše vytváří dobré předpoklady pro další zvyšování kvality vzdělávání.

Škola průběžně zajišťuje obnovu a rozvoj materiálně technických podmínek pro realizaci vzdělávacích programů. Pomůcky jsou při výuce náležitě využívány, žáci pracují s kvalitními učebnicemi a technikou. Ve škole je zajištěno bezpečné prostředí pro vzdělávání a psychický i fyzický vývoj žáků.

Určené finanční prostředky, se kterými škola ve sledovaném období hospodařila, byly použity v souladu s účelem jejich poskytnutí a řádně a ve stanoveném termínu zúčtovány se státním rozpočtem. Priority pro použití finančních prostředků na ostatní neinvestiční výdaje spojené s výchovou a vzděláváním určuje škola dle rozpočtových možností.

Žáci se zúčastňují různých školních i mimoškolních aktivit, škola pro ně organizuje projekty a nabízí jim značné množství zájmových kroužků. Nízké počty žáků ve třídách umožňují individuální působení na jedince. Škola účinně podporuje rozvoj osobností všech žáků.

Přílohy inspekční zprávy

1. Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírají

Poučení

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do čtrnácti dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu deseti let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Hradci králové dne 18. 11. 2010

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce	Podpis
Mgr. Marie Hypšová – školní inspektorka	Hypšová, v.r.
Mgr. Svatava Fejglová – školní inspektorka	Fejglová, v.r.
PhDr. Richard Šafařík – školní inspektor	Dr. Richard Šafařík, v.r.
Bc. Dana Luňáková - kontrolní pracovnice	Luňáková, v.r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Železnici dne 25. 11. 2010

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce	Podpis
Mgr. Zlata Kobrlová – ředitelka školy	Mgr. Zlata Kobrlová, v.r.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina Masarykovy základní školy, Železnice, okres Jičín, vydaná Obcí Železnice Čj. Kr.-škol.114/02, ze dne 31. října 2002, s účinností od 1. 1. 2003, včetně dodatku o vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele a dodatku č. 1 ze dne 7. 12. 2005.
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 6238/2007-21, ze dne 18. dubna 2007, s účinností od 1. září 2007 (zapsání RVP a místa poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb)
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ve věci zápisu změny v údajích v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 15456/SM/2007-3, ze dne 9. října 2007, s účinností od 1. září 2007 (stanovení nejvyššího povoleného počtu žáků)
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 29. 9. 2010
5. Školní vzdělávací program, Masarykova základní škola, Železnice, okres Jičín, čj. 88/07
6. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný od 1. 9. 2007
7. Vzdělávací program Základní škola, čj. 16847/96-2
8. Sdělení České školní inspekce (komparace ŠVP), ze dne 30. 7. 2009
9. Školní matrika, stav k datu inspekce
10. Doklady o rozhodnutí o přijetí žáků k základnímu vzdělání a povolení odkladu povinné školní docházky vydané ve školním roce 2010/2011
11. Výstupní hodnocení žáků vydaná ve školním roce 2009/2010
12. Jmenování do funkce ředitelky školy, vydané Obcí Železnice ke dni 1. 8. 2004, ze dne 26. 7. 200
13. Výroční zprávy o činnosti školy ve školních letech 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010
14. Zápis z konání doplňujících voleb do Školské rady Masarykovy základní školy Železnice
15. Záписы z jednání Školské rady v letech 2006 – 2010
16. Kopie dokladů o vzdělání pedagogických pracovníků
17. Osvědčení o DVPP pedagogických pracovníků
18. Informační měsíčník Masarykovy ZŠ Železnice, školní rok 2010/2011, září 2010
19. Písemné slohové práce z českého jazyka – vzorek, školní rok 2009/2010
20. Písemné čtvrtletní práce z matematiky – vzorek, školní rok 2008/2009
21. Testy CERMAT za školní roky 2005/2006 - 2007/2008
22. Testy SCIO za školní roky 2006/2007 - 2007/2008
23. Plán práce na školní rok 2010/2011, včetně plánu DVPP
24. Provozní řád ze dne 27. 1. 2010 a provozní řády odborných učeben
25. Školní řád pro školní rok 2010/2011
26. Protokol o odborné technické kontrole tělocvičného náradí a náčiní používaného v tělocvičně ZŠ provedené dne 11. 4. 2010
27. Kniha úrazů vedená od školního roku 2006/2007 ke dni inspekce
28. Organizační řád ze dne 1. 9. 2010
29. Koncepce výchovně vzdělávací práce
30. Koncepce výchovně vzdělávací práce na další období
31. Plán práce na měsíc září a říjen 2010
32. Plán kontrolní činnosti
33. Hospitační záznamy od roku 2007
34. Tematické plány platné ve školním roce 2010/2011
35. Záписы z pedagogické rady vedené od roku 2008
36. Záписы z jednání předmětových komisí a metodického sdružení 1. stupně
37. Pracovní náplně a zařazení pracovníků ze dne 1. 10. 2010

38. Plán práce výchovného poradce pro školní rok 2010/2011
39. Individuální vzdělávací plány žáků s vývojovými poruchami učení platné ve školním roce 2010/2011
40. Seznam integrovaných žáků pro školní rok 2010/2011
41. Záznamy o práci v nepovinném předmětu Specifické poruchy učení - školní rok 2009/2010
42. Minimální preventivní program prevence společensky nežádoucích jevů platný v roce 2010/2011 - 1. a 2. stupeň
43. Hodnocení minimálního preventivního programu za školní rok 2009/2010
44. Přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny
45. Vnitřní řád školní družiny ze dne 1. 9. 2010
46. Třídní knihy vedené ve školním roce 2010/2011
47. Třídní výkazy a katalogové listy žáků vedené ve školním roce 2010/2011
48. Rozvrhy hodin platné ve školním roce 2010/2011
49. Vzorek žákovských knížek a zápisníků
50. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2009 (ÚIV)
51. Výkaz o zahájení povinné školní docházky v základní škole S 53-01 podle stavu k 28. února 2009 (ÚIV)
52. Výkaz o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních R 36-01 za školní rok 2008/2009 (ÚIV)
53. Výkazy S 3-01 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2008 a k 30. 9. 2009 (ÚIV)
54. Výkazy Z 2-01 o školní družině podle stavu k 31. 10. 2008 a k 31. 10. 2009 (ÚIV)
55. Výkazy Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2008 a k 31. 10. 2009 (ÚIV), školní jídelna
56. Výkazy Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2008 a k 31. 10. 2009 (ÚIV), školní jídelna - výdejna
57. Čtvrtletní výkazy o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí 2008 a 2009
58. Rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků na rozvojové programy MŠMT v letech 2008 a 2009
59. Podklady pro přiznání mimořádných odměn ředitelce školy, pedagogickým a nepedagogickým pracovníkům školy v rámci rozvojových programů MŠMT v roce 2009
60. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem za roky 2008 a 2009
61. Účtové rozvrhy na r. 2008 a 2009
62. Hlavní účetní knihy za r. 2008 a 2009
63. Výkazy zisku a ztráty sestavené k 31. 12. 2008 a k 31. 12. 2009

V Hradci Králové dne .....

Zpracovala:

Titul, jméno, příjmení, funkce

Podpis vrchního školního inspektora

Mgr. Marie Hypšová

Hypšová, v.r.

Titul, jméno, příjmení, funkce

Podpis ředitelky školy

Mgr. Zlata Kobrlová

Mgr. Zlata Kobrlová, v.r.

Připomínky ředitelky školy

Datum	Text
	Připomínky nebyly podány.